

Zprávy Orla 1946.

Zprávy Loutkářského soustředění 1946; 1949, č. 3, s. 4.

TÝNEC NAD SÁZAVOU, dříve TÝNICE NAD SÁZAVOU, viz též BRODCE, o. Benešov

1899 počátky ODi, vznik DO SDH spojených obcí Týnice, Brodce a Podělsy. První vystoupení na mikulášské zábavě 1899, komedie Palečkovo dobrodružství a sólové výstupy Stavitel z Braníka a Pražský Věna. H. v hostinci U Korbelů až do zač. 1. sv. v., kdy většina členů narukovala a činnost spolků téměř zanikla. Repertoár Drama čtyř chudých stěn, Tajemství myslivny, Jizdní hlídka. 1906 zal. DrO Sokola, pořádal první šibřinky a divadlo i LD až do 1914, kdy činnost zanikla. Pokračoval ve 20. letech, 1921 Kostnické plameny, Jedenácté přikázání, K. Havlíček Borovský, 1922 Václav Hrobčický z Hrobčic, Románek na horách, 1923 Staré hříchy, Vodní družstvo. 1925 DrO Sokola, člen ÚMDOČ. 1923 zal. SDO Posázavan. Poměrně velmi bohatá div. činnost za 2. sv. v. při MOK, h. a r. J. Beneš, J. Bayer. 1941 DrO MOK. Zah. J. K. Tyl (Šamberk), v témže roce Bohatý chudák (Werner) a Nezbedný bakalář (Štěpánek). 1943 DS fy Janeček, 1948 změna Kult. odboru zaměstnanců Zbrojovky ing. F. Janeček na DrO ZK Zbrojovky Jawa. Po válce rozmach ochotnické činnosti (vrcholná inscenace Máj), úspěch v soutěži Středočeského kraje. Představení pro děti r. M. Mlejnská. Vrchol činnosti v 70. letech. Od 1941 77 her. ODi do 1989.

INFORMACE OÚ pro MČAD: Místopis okresu zprac. Slávka Rýdlová.

Rkp. 1998. kART.

BOROVÍČKA, Jiří st.: 100 let ochotnického divadla v Týnci nad Sázavou.

In: Město Týnec nad Sázavou. MěÚ 1999, s. 21-24.

SÚA: Podání českých DS 1856-1948. Soupis v databázi MČAD.

1906-1914 LD Sokola. 1918-1922 LD Sdružení studujících, 22 členů, hrálo se ve škole a v hostinci U Korbelů. Od roku 1932 LD stejného typu (Alšovy loutky), od 1936 hrál školní LS, výnos použit pro tzv. polévkové akce. Později hráli žáci vyšších tříd. Za 2. svět. v. aktivní LS MOK v tovární jídelně fy Janeček, ved. A. Kočí, 1942 utvořen loutkový odbor DS zaměstnanců fy Janeček. Hrálo se nejprve s malými loutkami. 1942 zásluhou ředitelství Zbrojovky loutky 65 cm vysoké s moderně zařízeným divadélkem (účast až 350 diváků). Od pol. 40. let vysoká úroveň LD, h. pro dětské domovy v Neveklově, v Holešovicích, i pro dospělé. Po 2. svět. v. LS v KD, ved. L. Rohlíček, nová scéna v klubu mládeže, postupný rozpad následkem stěhování a ztráty loutek a kulís.

KONVIČKA, Jiří: Loutkáři v Týnci. In: Město Týnec nad Sázavou.

MěÚ 1999, s. 25-26.

Zprávy Loutkářského soustředění 1942, 1943.

TÝNEČEK, m. č. města OLOMOUC, o. Olomouc
ODi 1868.

MELIŠ, E.: Průvodce hudební a divadelní. Seznam ochotnických divadel v Čechách a na Moravě. Praha, Mikuláš a Knapp 1868, s. 102.

A DS Miletín. Kopie kART.

TÝNIŠTĚ NAD ORLICÍ, viz též PETROVICE, RAŠOVICE, o. Rychnov nad Kněžnou

Z 1827 dochována hra Abelino, veliký zbojník (Zschokke), s režijními poznámkami. 1836 zde hráli studenti, první doložená zpráva o div. představení. Kolem 1850 h. U modré hvězdy. V 60. letech 19. stol. zal. Sokol, Hlahol, SDH, při nich patrně DrO. Repertoár Štěpánek, Tyl, Klicpera. 1861 zal. Družina ochotníků, ved. spisovatelkou Ant. Melišovou-Köschnerovou. 1868 ochotníci Ženich z hladu (Neruda), a původní hry Ant. Melišové-Köschnerové,

např. Chtěla mít hrdinu. 1871 druhé družstvo ochotníků. 1872, 1878 ŠS Krásná Magelóna, 1879 Ztracené dítě, r. Roman Nejedlý. Vedle Modré hvězdy h. i U Smrtků, U Fikejzů. 1883 zal. ČOB, 27 členů. Návštěva Jindř. Mošny patrně ovlivnila vzestup členské základny, 100 členů. 1890 zal. Zpěvácký spolek. Hrálo se v Panském domě. 1894 se ze spolku oddělilo Divadelní družstvo. 90. léta 3-4 hry ročně, mj. Ztracený život, Václav Hrobčický z Hrobčic, Sázka jazykem aneb Z Prahy do Vídně, Nervózní ženy. Spolek měl vlastní orchestr. 1900 aktivita klesla, divadlo se nehrálo. 1898-1903 DrO Sokola, mj. Exulanti, Práštky, 1907 Lucerna, 1908 Jan Hus, 1911 Probuzenci. Pod různými názvy (Lidový spolek, Křesťansko-sociální spolek, Katolický spolek) po 1900 katolíci a lidovci h. v malém sále na faře. Část herců později přešla do Besedy. 1902-1903 Všeobecné sdružení dělnické Defraudanti, J. K. Tyl, Vyškovský žid. 1903-1914 spolek Barák 4 hry. Později h. i kroužek Kosí hnízdo a SDH. 1902 Beseda zal. div. knihovnu, 1903 nové jeviště. Po 1907 aktivita Besedy opět vzrostla, též společně se Sokolem. Do 1914 až 8x ročně. Hrálo se U modré hvězdy, později U Smrtků na náměstí čp. 236 (Amerika).

1919 zah. Beseda Lucernou. 1921 změnila název na Ochotnická beseda Jirásek, h. průměrně 5x ročně. Od 20. let 20. stol. i v přírodě, např. 1922 v Olšině Naši furianti, 1928 Na stávku, Otec, 1937 v Novotného sadech Když štěstí chodí po horách, 1940 ve Voklíku Naši furianti. 1938 členem ÚMDOČ, 123 členů, vlastní jeviště, 6 představení. 1883-1983 Jirásek 380 titulů v 884 představeních. Ve 20. letech i SK. Po vzniku KSČ 1921-1938 dělnický DS, ukončil činnost po zákazu KSČ, členové vesměs do jiných DS. Mimo besední soubory repertoár umělecky nenáročný, Beseda hry pečlivě vybírala, včetně operety. 1941 až 13 novinek v 19 představeních. 1931 ve spolupráci Besedy a Sokola na místě

749 / Divadelní soubor Jirásek, A. Bolt: Ať žije královna, Marie Šmidová.

hostince U Smrtků na náměstí čp. 236 otevřeno divadlo, zah. Pan Johanes. Po 1939 především hry s národním akcentem, Jirásek, Tyl, Vrchlický apod. Mladá generace v DS se uvedla vlastním repertoárem, např. Škola základ života, Maturita, Čekanky.

1945 zah. ODi Lucernou. 1945 Guayana, účast souboru Besedy na kraj. přehlídce ÚMDOČ v Hradci Králové. 1950 ŠS Jánosík. Dětské divadlo pak s proměnami uměleckého ved. i v 80. letech, česká klasika i nejnovější aktuální novinky. 1951 Ochotnická beseda Jirásek součástí ZK n. p. Český nábytek. 1955 generální oprava divadla. Repertoár Mistr ostrého meče, Mirandolina,